

FÖROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 11

Lýsingarprísir fyri mm.: 2o oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu.

LEYGARDAGIN 12. MARS 1955

Blaðið verður bílagt á posthúsinum — og
kostar kr. 3.20 + porto um fjórðingsárið.

28. árg.

Úr Vestmanna.

Útróður er lítill her, bert við opnum báti og hefur tað givið lítið. Trolararnir Gullfinnur, Kópánes og Gullsoki eru á saltfiska-veiðu undir Íslandi.

Sluppinar rigga til til Suðurlandstúrin. Keflavík verður óivað tann fyrsta; hon ætlast at fara leygardagin.

Seyðurin er komin væl undan, tí her verður givið hoyggj tá ið á stendur.

3 enskir trolarar koma higar at fáa sær flekjarar.

Her verða ikki nógvir, ið drekka ervi eftir landshandilin, men menn vilja vera við at næsta ervið verður eftir fólkaflokkinn.

hallur.

„ALMIKIÐ VUNNIÐ“

Harra blaðstjóri! Gevi okkum innivist fyri hesum reglum:

Í 14. sept. lesa vit týsdagin 1. mars hesi orð:

„Fiskimannafelagið hevur fingið nakrar umbætur í sáttmálanum, og við prísviðbótarnum, minstulønarnum og forskotsskipanini, sum nú er komin í gildi, er almikið vunnið“.

Soleiðis sigur blað fiskimannafelagsformannsins; men eg má — tilverri — siga, at hetta ikki er rætt. Taka vit fyrst sáttmálaboturnar, so er hartil at siga, at Erl. Patursson í 1953 gjørdi sáttmálarnir nógv verri, enn teir høvdu verið frammanundan, soleiðis at

flest allir fiskimenn mistu í hundradum av krónum hetta árið. Síðan eru sáttmálarnir einki broyttir uttan tað, at nú eru línuprosentini hækkaði við 2/3 pst. Kallar Erl. P. hetta fyri „almikið vunnið“, ja, so hava fiskimenn lítið at vænta av hesum manni. Eisini má hann minnast til, at vit fiskimenn kortini ikki eru býttari enn so, at vit duga at skilja ímillum blaðskrivning og veruleikan. Nei, hvat sáttmálunum viðvíkja hava vit bert havt tap, síðan Erl. P. gjørdist formaður; tí sígi eg og allir fiskimenn, at skrivning 14. sept. er ósonn.

Størsti ósannindini eru tó tey um minstulønina. Hvar einasti fiskimaður veit, at minstulønin varð sett niður frá 800 til 650 kr. hjá øllum fiskimonnum, ið koma undir minstuløn. Og so kallar 14. sept. hetta fyri „almikið vunnið“. Tað má sigast at vera markleysur frekleiki at bjóða okkum fiskimonnum tilkitt.

So vita vit eisini, at tað er fiskimannafelagsformaðurin og hansara menn, ið sjálvir eru komnir við uppskotinum til tingið um at seta minstulønina niður.

Við forskotinum er ikki stórt mætari. Hvi kunnu vit fiskimenn eins og allir aðrir ikki fáa okkara løn útgoldnað fult og heilt hvønn mánað, um vit vilja? Um formaðurin kallar hetta fyri „almikið vunnið“, so mugu vit siga, at

Læknamálsnevndin skipaði seg hós-dagin. Richard Jacobsen er vorðin formaður. Annars sita í henni: S. P. Zachariasen, Jóhan Simonsen, Richard Long og Trygvi Samuelsen.

Skattaintøkan á Tvoroyri er nakað tað sama sum seinast. Skattaprosentið verður ætlandi 10 1/2.

Á Tvoroyri hevur verið hópur av ski-um eftir salti í vikuni.

Rankin riggar til og ferð eystureftir til saltfisk um mánaðaskiftið.

Aðalfundur Føroya Arbeidara-felags verður settur í Havn týsdagin 22. í h.

antin er maðurin sjálvur í orviti ella eisini man hann halda okkum vera býttar.

Afrat hesum kundi so eisini verið nevnt, at hann hvørki unti okkara útróðramonnum minstuløn ella prísviðbót.

Hitt versta í samband við hetta mál er sjálvandi tann ræðuligi tollur, ið Erl. P. og hansara menn hava verið við til at sett uppskot um og álagt ikki bert okkum fiskimonnum, men øllum fólkinum.

Hetta er tað, ið maðurin rópar fyri „almikið vunnið“. Slíkt er frekleiki við lit.

Við tøkk fyri upptøkuna.

Skipsmanning, ið farin er.

Trolarakeyp.

Esmar Fuglo og bróðurnir Kaj, Hans Pauli, Andreas, Napoleon og Svenning Johannesen hava í umbúna at keypa trolara í Onglandi. Tað er trolarin »Boston Fury«, ið er 190,6 fótur langur, 32,2 fótur breiður, lastar 278 br. t., bygdur í Aberdeen í 1950. Keypararnir hava bjóðað 3,2 milj. kr. jyri bátin, men í gjár høvdu teir einki svar fingið, um seljarin »Boston Deepsea« vildi taka við hesum tilboðnum.

Rokfiskiskapur.

— Klakksvikarbátar hava fiskað óført hesa vikuna. So nógv varð veitt, at teir, tá ið teir hós-dagin komu inn undan óveðrinum, fyltu upp í 2 skip. Viðoyggin hevur í vikuni landað 9 tn. av saltfiski og 3 av feskfiski. Fugloy veiddi 26 tús. pund 3 fyrstu dagarnir í vikuni.

Trolarabygging.

P.f. J. F. Kjølbro skal í Týsklandi lata byggja stóran trolara, umleið triðing størri enn Sjúrdarberg, verður sagt. Hann verður at lasta umleið 500 tons av saltfiski, eins og hann skal hava frystiverk til kalva og aðrar hentleikar.

P.f. Kjølbro hevur keypt »Varva-stein« og »Eysturhøvda«.

Tvangsolan av »Suðuroy« varð avlýst.

Suðuroyar fiskimenn noyddir at rinda til F. F.

Vit hava haft eina samrøðu við J. H. Danbjørg og spyrja hann um Suðuroyar Fiskimannafelag hevur nakra avtalu við íslenska útgerðarmannafelagið, og hvat hann sigur um at Suðuroyar fiskimenn verða noyddir at rinda limagjald til tvey fiskimannafeløg.

Danbjørg svarar okkum, at bæði hann sjálvur og Reinold Silá, Tvoroyri og sóknarformaður S.F.'s í Porkeri hava fingið lyfti frá Baldur Gudmundsson, um tað, at peningurin hjá limum av S. F. skulu verða heimfluttir á sama hátt sum í 1954.

Hvat ið síðan er hent, kennir Danbjørg púra einki til.

At fiskimenn rinda limagjald til tvey feløg er nakað nýtt og púra ókent. Tað er gamalt síður millum bæði fiskimannafeløgin; at menn skulu hava rætt at verða limir í tí felag, sum teir sjálvir ynskja at vera limir í. Eg siggi, at F. F. heldur seg ongan rætt hava til at avgræiða pening fyri menn, sum ikki eru limir. Eisini hatta er nakað nýtt. Tað hevur ofta hent at Suðuroyingar hava vent sær á skrivstovu F.F.s og fingið leiðbeining og eisini menn norðanefir hava heitt á meg og t. d. Reinold Silá á Tvoroyri, og vit hava altíð hjálpt teimum fyri uttan at krevja limagjald frá teimum, tí tvey feløg, sum bæði arbeida fyri sama endamáli, megna fola seg sum vinir og kammirátar, sjálvt um missskiljing av og á kann koma. Skal figginda-

skapur valda felaganna millum, so verður úrslitið har eftir.

Danbjørg endar við at siga, at hann vegna Suðuroyar Fiskimannafelag ætlar at venda sær til stjórn F. F.s og biðja um at málið verður viðgjørt av nýggjum, tí tað kann neyvan bera til, at stjórn F. F.s kann vera samd um at gera bróðurkriggj millum Suðuroya og Norðanfjórðs fiskimenn.

Ofta hendir tað seg, at S. F. ferir sakir fyri fiskimenn har ein stórur partur av manningini hevur verið og eru limir av F. F. — Ongantið hevur S. F. tikið limagjald frá Norðanfjórðsmonnum uttan teim, sum frivilliga hava gildið har suðuri. Soleiðis eigur tað eisini í framtíðini at verða.

Danbjørg vónar, at stjórn F. F.s vil viðgera hetta mál við vælvild og halda vinskapi og samarbeiði viðlíka felaganna millum, soleingi sum tvey feløg eru. Um allir fýroyskir fiskimenn so seinri ganga saman í eitt felag má so talast um sum eitt serstakt mál. Um tað eru ójavnar meiningar í Suðuroy. Vit hava jú demokrati. Latum okkum halda tað í æru og ganga demokratiskar leiðir.

Vit takka Danbjørg fyri samrøðuna.

P. M. Dam, fólkatingsmaður, kom niðri frá við Tjaldrinum seinast. Fer niður aftur so skjótt sum til ber. Jóhan Poulsen er framvegis á ríkisdegi.

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn